

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

05.08.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Митці на фронті

[Ізоляція чи спільний контекст: чи варто виділяти мистецтво ветеранів в окрему категорію. – Вікторія Кіхтенко](#)

Вшанування пам'яті

[У Мадриді відкрили пам'ятник Лесі Українці](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Булгаков – письменник для ностальгуючого покоління: Тарас Возняк пояснив, чому автору «Майстра і Маргарити» не місце в українському каноні. – Ярослава Наумова](#)

Мовні питання

[Комітет гуманітарної та інформполітики підтримав проєкт змін до закону, який посилює захист української мови. – Світлана Остапа](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[На заміну крісел у Закарпатському драмтеатрі виділили 3 млн грн. – Андрій Міцкевич](#)

[Біля Зборова створять інтерактивний музей, присвячений битві чехословацьких легіонерів. – Зоряна Яремишин](#)

Благодійність

[Наталка Карпа збирає друзів: у Львові відбудеться благодійний музичний вечір. – Ольга Максим'як](#)

[Макс Барських підтримав збір для подружжя з Ковеля на інклюзивний будинок. – Олена Клинова](#)

Фестивалі

[GogolFest кличе на толоку до МЦКМ, щоб підготувати простір до фестивалю](#)

[Закарпатці презентували у Румунії українські ліжники та автентичну культуру](#)

[Світязь Фест 2026: грандіозний вікенд на березі Шацьких озер з Анною Трінчер, FIІNKA та 100ЛИЦЯ. – Віта Шепеля](#)

Хореографічне мистецтво

[Українські танцівники виграли чотири перші місця та абсолютне Гран-прі на](#)

[фестивалі в Італії. – Микита Кишиневський](#)

Музика

[«Українська класична музика – це досі terra incognita»: засновниці Фондації Лятошинського про виставку в Українському домі. – Олена Погонченкова](#)

Візуальні мистецтва

[Онука монументаліста Миколи Шкарапути закликає присвоїти йому звання заслуженого художника. – Дар'я Лобанок](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Оголосили програму Одеського міжнародного кінофестивалю 2026: які фільми претендують на перемогу. – Влада Пономарьова](#)

[Одеський кінофестиваль оголосив фільми програми «Гала-прем'єри». – Діана Горон](#)

[Повнометражний проєкт Мирослава Слабошпицького «Бог з машини» отримав грант фонду Роттердамського фестивалю. – Валерія Буняк](#)

Просвітництво

[Unight та Jägermeister продовжили набір на третій потік безплатної освітньої програми «Майстерня»](#)

Література. Книговидавництво

[Українська поетка здобула престижну норвезьку премію Ordknappen 2026. – Микита Кишиневський](#)

[Літературний фестиваль Port оголосив дати та фокус-тему 2026 року](#)

[Стівен Фрай, Сергій Жадан та ще 40 авторів: BookForum 2026 оголошує програму Головної сцени. – Ярослава Наумова](#)

[Оголосили шорт-лист премії книжкових блогерів за переклади](#)

[«Перший пріоритет – додрук знищених підручників»: як видавництво «Ранок» оговтується після прицільного удару по складу. – Анастасія Курінська](#)

[Внаслідок удару по Харкову 1 серпня згоріли понад 8 млн книжок. Як підтримати видавництва? – Ірина Лисогор](#)

Музейна справа

[«Острозька реліквія» в Рівному: виставку Острозької академії презентували в обласній науковій бібліотеці. – Галина Максимчук](#)

[У Луцьку відкрили виставку про солідарність Волині та Донеччини. – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

Єврейська спадщина як ресурс розвитку українських міст. – Олег Вишняков

Бібліотечна справа. Читання

Письменник і ветеран Артур Дронь відкрив онлайн-книгарню. – Дар'я Лобанок

Культура національних меншин

В Ужгороді відкрили фотовиставку про Пораймос та традиції ромів Закарпаття.
– Микола Шмигін

Міжнародне співробітництво

Український центр познайомив студентів у Ботсвані з Україною. – Юлія Дон

Митці на фронті

Ізоляція чи спільний контекст: чи варто виділяти мистецтво ветеранів в окрему категорію. – Вікторія Кіхтенко

Чи слід відділяти мистецтво, створене ветеранами, як окрему територію, чи це не зовсім конструктивно, передусім щодо самих ветеранів? Таке запитання письменник та інтерв'юер С. Жадан ставить художниці Ж. Кадиrovій. Розділення на ветеранське і неветеранське мистецтво загалом є недоцільним, відповідає Кадирова, але на певному етапі ветеранам таки треба дати видимість. Утім, якщо на початках окремі стенди на фестивалях проявляють їхній голос, то далі вони можуть створювати умовне гетто, як каже Жадан. Зараз книжки ветеранів продаються, вистави за їхньої участі показують на театральних сценах (хоч і не завжди на великих). Попри це часом виникає відчуття, що для частини суспільства мистецтво, створене ветеранами, залишається відокремленим і ніби існує під окремою плашкою. Авторка запитала у ветеранів – культурних діячів, чи відчувають вони, що їхня творчість – частина загального ринку, та які бар'єри ринку бачать. Також поцікавилася у культурних менеджерів, видавців та дослідників, які працюють із ветеранською спільнотою, чи перебуває мистецтво, створене ветеранами, в штучній ізоляції; чи потрібен окремий термін для того, щоби називати таке мистецтво, й чи сформувався для нього вже певний канон. Авторка ставить за мету почати дискусію на важливу тему, оскільки одним матеріалом неможливо вичерпно окреслити це питання. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1371038-izolacia-ci-spilnij-kontekst-ci-varto-vidilati-mistectvo-veteraniv-v-okremu-kategoriu/>

Вшанування пам'яті

У Мадриді відкрили пам'ятник Лесі Українці

У столиці Іспанії, Мадриді, відкрито пам'ятник українській письменниці Лесі Українці. Його встановлено на Plaza de Lesya Ukrainka – площі, названій на честь української письменниці у Мадриді. Монумент розташований поруч із Посольством України в Іспанії. Відкриття приурочено до 155-річчя від дня народження письменниці. Автор скульптури – заслужений художник України М. Обезюк. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-madrydi-vidkryly-pam-iatnyk-lesi-ukraintsi/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Булгаков – письменник для ностальгуючого покоління: Тарас Возняк пояснив, чому автору «Майстра і Маргарити» не місце в українському каноні. – Ярослава Наумова

М. Булгаков не є «гіперписьменником», без якого неможливо уявити українську культуру, а його популярність базується переважно на ностальгії старшого покоління. Таку думку висловив філософ та директор Львівської національної галереї мистецтв Т. Возняк у подкасті на YouTube-каналі М. Княжицького. Він зазначив, що популярність Булгакова серед людей старшого віку пояснюється тим, що він є «зрозумілим» і багато хто читав його у

підлітковому віці. Натомість сучасне молоде покоління абсолютно байдуже до постаті письменника і не виходить на акції протесту з вимогами «віддати їм Булгакова», оскільки не має з ним емоційного зв'язку. За словами експерта, сьогоднішні дискусії навколо Булгакова демонструють конфлікт поколінь та зміну культурних пріоритетів. Питання Булгакова – це лише частина великого процесу перегляду української ідентичності. В цьому контексті в розмові була згадана і тема створення Національного Пантеону. Возняк наголосив, що це динамічна структура, яка відображає наше бачення «українства» в конкретний момент. Саме тому сьогодні Україна може впевнено включати до свого канону митців, яких раніше привласнювала росія, таких як Куїнджі, Рєпін чи Айвазовський, водночас відмовляючись від тих, чий зв'язок з Україною був сумнівним або негативним. Філософ переконаний, що місце української культури в Європі та світі тепер залежатиме не від колишніх імперських міфів, а від успіхів на полі бою. Докладніше:

<https://espresso.tv/news-bulgakov-pismennik-dlya-nostalgyuchogo-pokolinnya-taras-voznjak-poyasniv-chomu-avtoru-maystra-i-margariti-ne-mistse-v-ukrainskomu-kanoni>

Мовні питання

Комітет гуманітарної та інформполітики підтримав проєкт змін до закону, який посилює захист української мови. – Світлана Остапа

Комітет з питань гуманітарної та інформполітики на черговому засіданні 4 серпня одноголосно підтримав законопроект № 15412 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної», внесений 15 липня 63 депутатами з усіх фракцій та депутатських груп. Проєкт посилює й осучаснює правові механізми забезпечення захисту права громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою, усуває прогалини в мовному законодавстві, узгоджує норми окремих законів із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», якому 16 липня виповнилося сім років. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251665/2026-08-04-komitet-gumanitarnoi-ta-informpolityky-pidtrymav-proiekt-zmin-do-zakonu-yakyy-posylyuie-zakhyst-ukrainskoi-movy/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

На заміну крісел у Закарпатському драмтеатрі виділили 3 млн грн. – Андрій Міцкевич

У Закарпатському обласному музично-драматичному театрі імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв розпочато оновлення глядацької зали. Тут замінюють крісла та відновлять систему освітлення. Після оновлення глядацької зали у Закарпатському муздрамтеатрі планують встановити ліфт для людей з інвалідністю, відреставрувати підлогу та створити у фойє сучасну зону відпочинку. Докладніше:

https://zaxid.net/na_zaminu_krisel_u_zakarpatskomu_dramteatri_vidilili_3 mln_grn_n1642940

Біля Зборова створять інтерактивний музей, присвячений битві чехословацьких легіонерів. – Зоряна Яремишин

У селі Калинівка розташоване військове кладовище та братська могила чехословацьких легіонерів, які загинули на полі бою у 1917 році. За кількасот метрів планують побудувати музейний комплекс – Пам'ятний будинок. За умовами проєкту, будівля має бути енергоефективною, в ній застосують сучасні інженерні рішення. Під новий музей вже придбано будинок поруч з військовим кладовищем. Чехи та словаки, які щороку відвідують меморіал, спільно з жителями Зборова організували толоку та поприбирали територію й будівлю. Майбутній комплекс матиме: сучасний музейний простір із використанням цифрових технологій; архівні документи та історичні експонати; мультимовний супровід для відвідувачів з різних країн. У культурно-освітньому хабі можна буде проводити: міжнародні воркшопи; лекції та конференції; зустрічі, дискусії та культурні заходи для громади й іноземних гостей. У будівлі будуть кімнати для проживання. Вони дадуть можливість: реалізовувати довгострокові наукові, дослідницькі та студентські проєкти; проводити виїзні семінари, шкільні табори та освітні поїздки; забезпечити тривалу співпрацю українських, чеських та словацьких експертів; приймати волонтерів, туристів та всіх охочих відвідати меморіальний комплекс. Ініціатива втілюється спільно з Асоціацією зі збереження та відновлення чеської спадщини в Україні, організацією «Сокіл» та міською радою Зборова. «Мета проєкту – створити сучасний простір пам'яті, культури та міжнаціонального діалогу, який стане місцем вшанування історії та розвитку чесько-словацько-української співпраці. Спільна історія має бути зрозумілою, доступною та цікавою для сучасних поколінь», – розповів міський голова Зборова Р. Максимів. *Довідково:* Зборівська битва – це бій між російською та австро-угорською арміями 1–2 липня 1917 року під час Червневого наступу. На боці російської імперії в цій битві вперше брали участь підрозділи сформованого з полонених чехів і словаків Чехословацького легіону. Бій завершився перемогою російських військ. Втрати російської сторони склали 184 вбитих і смертельно поранених, близько 700 поранених і 11 зниклих безвісти. У селі Калинівка біля Зборова на місці бою в 1927 році відкрито меморіал. Для чеського та словацького народів ця битва є визначною, тому що вперше чехословацькі легіонери були задіяні й перемогли. Джерело:

<https://zaxid.net/bilya-zborova-zbuduyut-muzey-na-mistsi-bitvi-chehoslovatskih-legioneriv-u-1917-rotsi-n1642905>

Благодійність

Наталка Карпа збирає друзів: у Львові відбудеться благодійний музичний вечір. – Ольга Максим'як

14 серпня на Центральній площі ТВК «Південний» у Львові відбудеться благодійний концерт «Наталка Карпа збирає друзів». На одній сцені виступлять відомі українські артисти, друзі співачки та всі, хто прагне підтримати Збройні сили України. Докладніше:

https://zaxid.net/natalka_karpa_zbiraye_druziv_u_lvovi_vidbudetsya_blagodiy_niy_muzichniy_vechir_n1642933

Макс Барських підтримав збір для подружжя з Ковеля на інклюзивний будинок. – Олена Клинова

Український співак закликав своїх прихильників долучитися до збору коштів для подружжя з Ковеля – О. і В. Усатих, які мріють про власний інклюзивний будинок. За словами Максима Барських, Ольга та Вадим пересуваються на кріслах колісних. Через відсутність ліфта у будинку вони щодня змушені долати сходи на другий поверх, що значно ускладнює їхнє повсякденне життя. Попри власні труднощі, подружжя активно допомагає іншим. Ольга займається громадською діяльністю, а Вадим після роботи безкоштовно ремонтує електричні крісла колісні для поранених військових і людей з інвалідністю. «Сьогодні допомога потрібна вже їм самим. Кожен із нас може стати маленьким чарівником для двох прекрасних людей, які, попри всі труднощі, не втратили віри, сили й бажання допомагати іншим», – написав співак. Докладніше:

<https://kovel.rayon.in.ua/news/1092038-maks-barskix-pidtrimav-zbir-dlia-podruzzia-z-kovelja-na-inkliuzivnii-budinok>

Фестивалі

GogolFest кличе на толоку до МЦКМ, щоб підготувати простір до фестивалю

GogolFest, ГО Repair Together та «Сміливі відновлювати» кличуть на толоку до МЦКМ, де з 16 по 20 вересня пройде фестиваль сучасного мистецтва. Ювілейний GogolFest «20 років потому» вперше в історії відкриє для відвідувачів будівлі МЦКМ, які роками були приховані від публіки. Організатори закликають усіх охочих долучитися до прибирання просторів, які постраждали внаслідок обстрілу. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/gogolfest-klyche-na-toloku-do-mtskm-shhob-pidgotuvaty-prostir-do-festyvalyu/>

Закарпатці презентували у Румунії українські ліжники та автентичну культуру

Громади Румунії, України та Молдови об'єдналися на заході «Кольори українського ліжника – символ традиції та ідентичності». Подія відбулася у румунському селі Верхня. Її головна мета – привернути увагу до краси й символізму українського ліжника як унікального елемента народного мистецтва. У програмі – виставка традиційних українських ліжників, виступи фольклорних колективів і творчих ансамблів, народні пісні, танці та мистецькі презентації. Під час офіційного відкриття було наголошено на важливості збереження українських традицій, мови, культури та національної ідентичності. Окрему увагу приділено розвитку транскордонної співпраці між українськими громадами. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1091856-zakarpatici-prezentuvali-u-rumuniyi-ukrayinski-lizniki-ta-avtenticnu-kulturu>

Світязь Фест 2026: грандіозний вікенд на березі Шацьких озер з Анною Трінчер, FIÏNKA та 100ЛИЦЯ. – Віта Шепеля

Від 7 по 9 серпня на території маєтку Nester-House проходитиме «Світязь Фест 2026». Докладніше про його програму:

<https://shatsk.rayon.in.ua/news/1091884-svitiaz-fest-2026-grandioznii-vikend-na-berezi-sackix-ozher-z-annoiu-trincer-fiyinka-ta-100licia>

Хореографічне мистецтво

Українські танцівники виграли чотири перші місця та абсолютне Гран-прі на фестивалі в Італії. – Микита Кишиневський

Одеський ансамбль танцю «Карнавал» здобув чотири перші місця та абсолютне Гран-прі на міжнародному фестивалі Rimini – Bellaria Art Inspirations в Італії. У мистецьких змаганнях взяли участь колективи з шести європейських країн. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainski-tantsivnyky-vyhraly-chotyry-pershi-mistsia-ta-absoliutne-hran-pri-na-festyvali-v-italii/>

Музика

«Українська класична музика – це досі terra incognita»: засновниці Фондації Лятошинського про виставку в Українському домі. – Олена Погонченкова

12 серпня в Українському домі відкриється велика виставка, присвячена українській класичній музиці – «Лятошинський. Відображення», в якій кураторська команда обіцяє представити новий погляд на українське ХХ століття через дослідження життя та музики композитора-модерніста. Виставка стане ще одним великим проектом Фондації Лятошинського з популяризації української академічної музики – раніше цього року вийшла дослідницька біографія композитора «Часи задзеркалля. Вибір Бориса Лятошинського», а у 2025 році було засновано фестиваль Liatoshynsky Space. Напередодні відкриття співкураторки виставки й засновниці Фондації Т. Гомон й І. Тукова розповіли про різноманітні напрями своєї роботи – від оновлення партитур до промоції української академічної музики за кордоном, а також про важливість мережевої роботи в академічному середовищі, складні інженерні рішення в організації музичної виставки та лагідну популяризацію. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-lyatoshynskiy-vidobrazhennya-vidkriyetsya-v-ukrajinskому-domi-12-serpnya-316671/>

Візуальні мистецтва

Онука монументаліста Миколи Шкарапути закликає присвоїти йому звання заслуженого художника. – Дар'я Лобанок

Родина художника-монументаліста М. Шкарапути звернулася до Спілки художників, щоб надати йому звання «Заслужений художник України», розповіла онука митця. Шкарапута – автор вітражів «Квіти України» на нижній станції Київського фунікулера та «Рух до світла» у посольстві Угорщини в

Києві. Художник має понад 60 років професійної діяльності. Він створив десятки монументальних розписів, мозаїк та вітражів, проте досі не має офіційного державного звання. Тому родина митця до його 85-річчя вирішила самостійно розпочати офіційну процедуру, щоб Шкарапуті присвоїли звання «Заслужений художник України». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rodina-prosit-prisvojit-mikoli-shkaraputi-zvannya-zasluzheniy-hudozhnik-ukrajini-316669/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Оголосили програму Одеського міжнародного кінофестивалю 2026: які фільми претендують на перемогу. – Влада Пономарьова

Одеський міжнародний кінофестиваль оголосив учасників Національної конкурсної програми, яка цього року відбудеться наприкінці серпня – на початку вересня в Києві. Організатори відібрали чотирнадцять повнометражних стрічок. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/odeskiy-mizhnarodniy-kinofestival-2026-ogolosiv-programu-yaki_n3117243

Одеський кінофестиваль оголосив фільми програми «Гала-прем'єри». – Діана Горон

XVII Одеський міжнародний кінофестиваль представив програму «Гала-прем'єри» – добірку фільмів, які вперше покажуть на великому екрані. До програми ввійшли стрічки, що по-різному осмислюють історичну пам'ять, досвід війни, людські взаємини і бажання змінювати майбутнє. Докладніше про них:

<https://detector.media/infospace/article/251666/2026-08-04-odeskyy-kinofestyval-ogolosyv-filmy-programy-gala-premiery/>

Повнометражний проєкт Мирослава Слабошпицького «Бог з машини» отримав грант фонду Роттердамського фестивалю. – Валерія Буняк

Новий повнометражний проєкт режисера М. Слабошпицького «Deus Ex Machina» («Бог з машини») отримав грант Hubert Bals Fund Міжнародного кінофестивалю в Роттердамі в категорії Script and Project Development. «Реконструкція окупації Запорізької атомної електростанції російськими військами – правдива історія мужності та зради», – йдеться в описі проєкту стрічки. Загалом фонд цього року підтримає 20 проєктів. Вони отримають грант у розмірі 10 000 євро кожен. Це вже друга велика підтримка проєкту «Бог з машини» за останні місяці. У травні 2026 року його відібрано для п'ятого випуску спільної програми Netflix, Української кіноакадемії та European Audiovisual Entrepreneurs (EAVE) з підтримки українських сценаристів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251674/2026-08-04-povnometrazhnyy-proiekt-myroslava-slaboshpytskogo-bog-z-mashyny-otrymav-grant-fondu-rotterdamskogo-festyvalyu/>

Просвітництво

Unight та Jägermeister продовжили набір на третій потік безплатної освітньої програми «Майстерня»

Спілка культурних проєктів Unight спільно з Jägermeister продовжили набір заявок на третій потік безплатної освітньої програми «Майстерня 3.0», яка допомагає розпочати кар'єру в індустрії музичних подій. Подати заявку можна до 10 серпня через форму на сайті проєкту. Цьогоріч «Майстерню» буде присвячено одному напрямку – Event Production. Програму супроводжуватимуть представники команд Keller, Hvlv, Rhythm Büro, Schema, Ж та «Брудний пес». Навчання триватиме з вересня до листопада й розраховане як на тих, хто лише починає працювати в індустрії, так і на учасників із невеликим досвідом. Курс буде корисним букерам, промоутерам, креативним директорам, кураторам, менеджерам та всім, хто хоче глибше зануритися у сферу організації музичних подій. Протягом шести тижнів учасники пройдуть 12 навчальних блоків, що поєднуюватимуть лекції, практичні заняття та Q&A-сесії. Завершиться програма роботою над власними подіями: учасники об'єднуються в команди, розроблять проєкти з реальним бюджетом, а два найкращі отримають фінансування 80% бюджету на реалізацію. Минулого року програму завершили 56 учасників, яких супроводжували 6 кураторів і 27 лекторів з України та Європи. За підсумками навчання вони організували три події – «Трансгресія», RE:RE:RE та Location, під час яких вдалося зібрати 128 тисяч гривень на гуманітарну та медичну допомогу. Частина випускників долучилася до команд Keller, Brukxt, Hvlv та інших клубів і фестивалів. Перед стартом основної програми також відбудеться серія відкритих лекцій. 20 серпня команда UAME презентує посібник з інклюзивного дизайну подій та проведе панельну дискусію за участі EnterDJ і фестивалю Colors of Ostrova. 31 серпня заплановане публічне інтерв'ю з Martin Fuller із Tresor Foundation, присвячене розвитку клубної екосистеми, кар'єрі в індустрії та ролі освітніх програм. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/maisternia-nabir/>

Література. Книговидання

Українська поетка здобула престижну норвезьку премію Ordknappen 2026. – Микита Кишиневський

Українську поетку, перекладачку та дослідницю І. Шувалову відзначено норвезькою літературною нагородою Ordknappen 2026 за її двомовну збірку «Не маючи наміру зостатися» («Ingen planer om å bli»). Урочисте нагородження відбулося під час Норвезького літературного фестивалю в Ліллегаммері, де письменниця офіційно представляла Україну. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainska-poetka-zdobula-prestyzhnu-norvezku-premiu-ordknappen-2026/>

Літературний фестиваль Port оголосив дати та фокус-тему 2026 року

Літературний фестиваль Port вдруге відбудеться в Одесі – 5–6 вересня. Цьогоріч організатори присвятили фестиваль темі «Камені мовчать, але пам'ятають усе» – розмовам про пам'ять, стійкість і досвід, що залишається після втрат і змін. У 2025 році програма Port налічувала понад 35 подій –

дискусії, презентації книжок, поетичні читання, воркшопи та міждисциплінарні формати. У 2026 році команда фестивалю обіцяє розширити програму та коло учасників. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/port-festival/>

Стівен Фрай, Сергій Жадан та ще 40 авторів: BookForum 2026 оголошує програму Головної сцени. – Ярослава Наумова

Від 10 по 13 вересня відбудеться XXXIII Львівський міжнародний BookForum. Фестиваль охопить дискусії, публічні інтерв'ю, читання. Літературні події проходять на понад 15 локаціях. Масштабний захід наживо у Львові та онлайн збере понад 40 письменників, інтелектуалів, істориків та філософів з України, Великої Британії, США, Польщі, Німеччини, Франції та інших країн, щоб висвітлити головну тему – «Відповідальність літератури». Докладніше:

<https://espresso.tv/news-stiven-fray-sergiy-zhadan-ta-shche-40-avtoriv-bookforum-2026-ogoloshue-programu-golovnoi-stseni>

Оголосили шорт-лист премії книжкових блогерів за переклади

Премія книжкових блогерів від фестивалю «Книжкова країна» оголосила короткий список, до якого увійшли п'ять найбільш обговорюваних перекладних книжок, виданих в Україні у 2025–2026 роках. Його визначено шляхом голосування читачів, у якому взяли участь 3564 людини. Вони обирали серед 35 книжок із довгого списку, сформованого журі премії – книжковими блогерами. До короткого списку увійшли: «Затруєна чаша», Роберт Джексон Беннетт, «Апріорі», 2025 рік; «Чорти», Джо Аберкромбі, Nebo BookLab Publishing, 2025 рік; «Тисяча осяйних сонць», Халед Госсейні, «Видавництво Старого Лева», 2025 рік; «Катабазис», Ребекка Кван, «Жорж», 2026 рік; «Завіт води», Абрагам Вергіс, ArtBooks, 2026 рік. Переможця премії визначить журі шляхом анонімного голосування. Його ім'я розкриють 19 вересня під час фестивалю «Книжкова країна. Загадкова». Загалом фестиваль триватиме на ВДНГ 17–20 вересня вже вшосте. Премія книжкових блогерів, заснована фестивалем «Книжкова країна», проходить двічі на рік – окремо для українських і перекладних видань. Докладніше:

<https://chytomo.com/oholosyly-short-lyst-premii-knyzhkovykh-bloheriv-za-pereklady/>

«Перший пріоритет – додрук знищених підручників»: як видавництво «Ранок» оговтується після прицільного удару по складу. – Анастасія Курінська

Внаслідок прицільної атаки реактивними безпілотниками по складу харківського видавництва «Ранок» 1 серпня згоріли мільйони примірників, зокрема й наклади шкільних підручників. Гендиректор видавництва «Ранок» В. Круглов розповідає про перші кроки видавництва після обстрілу та терміни постачання нових підручників. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1371122-persij-prioritet-dodruk-znisenih-pidrucnikiv-ak-vidavnictvo-ranok-ogovtuetsa-pisla-pricilnogo-udaru-po-skladu/>

Внаслідок удару по Харкову 1 серпня згоріли понад 8 млн книжок. Як

підтримати видавництва? – Ірина Лисогор

Постраждали видавництва закликають оформлювати передзамовлення, купувати їхні електронні книги на сайтах або ж паперові – в книгарнях. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/04/756534_vnaslidok_udaru_harkovu_1.html

Музейна справа

«Острозька реліквія» в Рівному: виставку Острозької академії презентували в обласній науковій бібліотеці. – Галина Максимчук

Виставка «Острозька реліквія», створена фахівцями Національного університету «Острозька академія», продовжує мандрувати містами України. З серпня експозицію урочисто відкрито в Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці. Масштабний культурно-просвітницький проєкт присвячено трьом знаковим ювілеям, які відзначають у 2026 році: 500-річчю від дня народження князя Василя-Костянтина Острозького; 450-річчю заснування Острозької академії; 445-річчю виходу у світ першого повного видання книг Святого Письма церковнослов'янською мовою – Острозької Біблії. Експозицію реалізували у тісній співпраці Національний університет «Острозька академія», Музей історії НаУОА, громадська організація «Християнська відкрита академія» та польський Фонд «Східноєвропейська Реформація». Джерело:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1091954-ostrozka-relikviia-v-rivnomu-vistavku-ostrozkoji-akademiyi-prezentuvali-v-oblasnii-naukovii-biblioteci>

У Луцьку відкрили виставку про солідарність Волині та Донеччини. – Микола Шмигін

4 серпня у Волинському краєзнавчому музеї презентовано пересувну банерну фотовиставку «Краматорськ-Луцьк. Незламності та єдності соборна нитка». Мистецько-документальний проєкт розповідає про історію Краматорська, його витримку та міцний зв'язок із Волинню в умовах повномасштабної війни. Експозиція поєднала одразу три культурно-мистецькі ініціативи й демонструє, як спільна боротьба, культура та взаємопідтримка єднають Схід і Захід України. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1091980-u-lucku-vidkrili-vistavku-pro-solidarnist-volini-ta-doneccini>

Охорона культурної спадщини

Єврейська спадщина як ресурс розвитку українських міст. – Олег Вишняков

Почесний консул Держави Ізраїль у Західному регіоні України аналізує єврейську історико-культурну спадщину як інструмент економічного та туристичного розвитку українських міст. Автор наголошує на необхідності інтеграції пам'яток у сучасний міський простір для стимулювання міжнародної співпраці та освітніх проєктів. Докладніше:

https://lb.ua/blog/oleh_vyshniakov/756620_ievreyska_spadschina_yak_resurs.html

Бібліотечна справа. Читання

Письменник і ветеран Артур Дронь відкрив онлайн-книгарню. – Дар'я Лобанок

В онлайн-книгарні можна придбати книжки письменника з автографом, зокрема різними мовами, а також антології, до яких увійшли його тексти. Наразі на сайті доступні 11 видань, проте, за словами Дроня, невдовзі там з'явиться ще одна книга. «Кожна з них коштує рівно стільки, скільки й на сайтах видавництв. Навіть перекладні книжки, які значно довше й дорожче доставляти в Україну, доступні тут за такою ж ціною у гривневому еквіваленті, за якою їх продають видавці», – додав письменник. Крім того, частину коштів від продажу «Тут були ми» Дронь передаватиме у фонд «Голоси дітей» на потреби дітям, постраждалим від війни. Покупці при замовленні можуть залишити побажання щодо персонального підпису для конкретного читача або читачки. Також в онлайн-книгарні діє благодійна ініціатива – «підвішена книга». Тобто покупці можуть придбати книгу для іншого адресата. Для цього необхідно додати примірник до кошика і вказати, кому він призначений. «Бібліотеки, госпіталі, школи, прифронтові громади, військові частини – будь-який адресат на ваш вибір, а я обов'язково підпишу примірники, і вони також поїдуть до своїх читачів», – пояснив Дронь. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pismennik-artur-dron-vidkriv-vlasnu-onlayn-knigarnyu-z-avtografami-316665/>

Культура національних меншин

В Ужгороді відкрили фотовиставку про Пораймос та традиції ромів Закарпаття. – Микола Шмигін

У Закарпатському обласному краєзнавчому музеї ім. Тиводара Легоцького до Міжнародного дня пам'яті жертв геноциду ромів презентовано експозицію «Роми Закарпаття: історія, пам'ять, гідність». Проєкт об'єднав рідкісні світлини міжвоєнного періоду, унікальні матеріальні експонати та відеоматеріали про Пораймос на теренах краю. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1092009-v-uzgorodi-vidkrili-fotovistavku-pro-poraimos-ta-tradiciyi-romiv-zakarpattia>

Міжнародне співробітництво

Український центр познайомив студентів у Ботсвані з Україною. – Юлія Дон

Осередок української культури, що діє при дипломатичному представництві України в Ботсвані, взяв участь у тематичному ярмарку в рамках орієнтаційного тижня для студентства в Університеті Ботсвани. Під час заходу організатори ознайомили молодь та всіх присутніх із низкою культурних і освітніх програм. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/101388/ukrayinskyj-czentr-poznajomyv-studentiv-u-botsvani-z-ukrayinoyu/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm